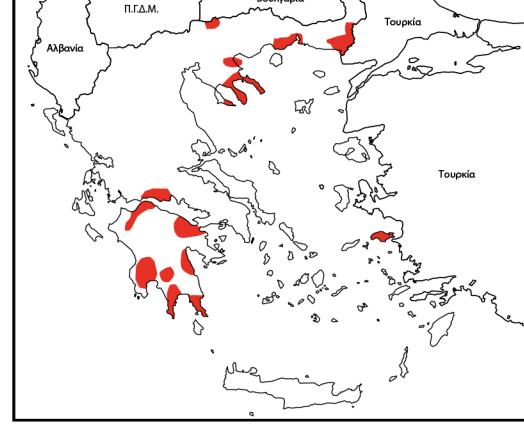

■ **Κατηγορία κινδύνου στην Ελλάδα:** Κινδυνεύον EN [B1ab(i,ii,iii,iv); C2a(i)]

Κατηγορία κινδύνου διεθνής: Μειωμένου ενδιαφέροντος LC

Summary: The Golden Jackal is a medium-sized predator and omnivore, with a range covering the southern parts of the Palearctic, South Asia and northeastern Africa. In southern Greece, the jackal occurs in the Mediterranean maquis zone, mainly at altitudes below 600 m asl. In northern Greece the species is found in areas below 250 m asl, while the highest population densities were found in thickets around wetlands up to 10 m asl. Greece, previously one of the region's strongholds for the species, experienced a large-scale population decline in the past 3 decades. The entire jackal population is now confined to a few clusters grouped into 7 sub-areas with criteria such as connectivity and isolation. The Golden Jackal has disappeared from central and western Greece and is currently confined in discontinuous, isolated population clusters in the Peloponnese, Fokida, Samos isl., Halkidiki and northeastern Greece. The current minimum size of the jackal population in Greece was estimated at 160-170 different territorial groups. The largest population cluster was found in Nestos-Vistonida area, NE Greece. Causes of decline seem to be related to limited habitat availability due to changes in human agro-pastoral activities, which resulted mainly in reduced day-cover availability and possibly reduced food base.

λιού είναι: Πελοπόννησος (παραλιακή ζώνη και ημιορεινά), Φωκίδα (παραλιακή ζώνη), Χαλκιδική (Κασσάνδρα, Βόρεια Σιθωνία, Άγ. Όρος, παραλία από Σταυρό Ολυμπιάδας-Ιερισσό), Α. Μακεδονία-Θράκη (Δέλτα Νέστου, Βιστωνίδα, λιμνοθάλασσες Κομοτηνής, Δέλτα Έβρου), Σάμος και απομονωμένοι μικροί πληθυσμοί σε Κεντρική Μακεδονία (Κερκίνη, παραποτάμιο δάσος Αξιού). Ο μεγαλύτερος υποπληθυσμός στη χώρα είναι αυτός του Δέλτα Νέστου, Βιστωνίδας και λιμνοθαλασσών Κομοτηνής, με μεγαλύτερη πυκνότητα τα 3 τσακάλια/τ.χλμ στο Δέλτα Νέστου (Giannatos 2004, Giannatos *et al.* 2005). Ο πληθυσμός του τσακαλιού εξακολουθεί να μειώνεται τοπικά στην Πελοπόννησο αλλά και σε περιοχές της Χαλκιδικής, ενώ παρουσιάζει διακυμάνσεις στη Φωκίδα. Οι πληθυσμοί της Θράκης, και ιδιαίτερα της περιοχής Νέστου και Βιστωνίδας, είναι εύρωστοι και παρουσιάζουν σταθερότητα ή και αύξηση τοπικά. Ομοίως σταθερός φαίνεται ο πληθυσμός της Σάμου. Οι μικροί πληθυσμοί στην Κεντρική Μακεδονία απειλούνται άμεσα με εξαφάνιση.

Ποσοστό του πληθυσμού του είδους που βρίσκεται στην Ελλάδα: περίπου 1%

Οικολογία: Τα ενδιαιτήματα που προτιμά είναι μωσαϊκό μικρών καλλιεργειών και μα

Ελλάδα συμπίπτει με περιοχές χαμηλού υψομέτρου (συνήθως κάτω από 300 μ., σε οριακές περιπτώσεις στην Πελοπόννησο μέχρι 600 μ. ή και περισσασιακά 1.000 μ.). Εμφανίζεται σε περιοχές αρκετά τροποποιημένες από τον άνθρωπο και από τις τροφικές αναλύσεις που έγιναν μέχρι σήμερα (Lanzki *et al.* 2009, Giannatos *et al.* 2009), Γιαννάτος αδημ. δεδομένα) φαίνεται να προτιμά τροφές πουν έχουν σχέση με ανθρώπινες δραστηριότητες (υπολείμματα κτηνοτροφίας, καρπούς οπωροφόρων δένδρων κλπ). Γενικά μπορούμε να το χαρακτηρίσουμε οπορτουνιστή-τροφοσυλλέκτη και όχι ενεργό κυνηγό. Η αναπαραγωγική δραστηριότητα του τσακαλιού στην Ελλάδα δεν έχει μελετηθεί αλλά φαίνεται να έχουμε περίοδο ζευγαρώματος από τέλος κειμώνα - αρχές άνοιξης.

πράγμα και πιν γροφή του ιστοκαλύπτου, με αποτέλεσμα τη μεγάλη μείωση της κατανομής αλλά και των πληθυσμών του. Συγκεκριμένα:

- ▶ ο εγκατάλειψη των μικρού μεγέθους και έντασης καλλιεργειών στην ημιορεινή ζώνη,
- ▶ ο μείωσης της κτηνοτροφίας αλλά και η εντατικοποίησή της,
- ▶ η αναγέννηση της αρχαίας κατανομής των εδάφων ανάμεσα στην αραιότητα και την πλούσιατη περιοχή.

- ▶ Η εντατικοποίηση της γεωργίας στα πεούνια τμήματα και η καταστροφή και εκχερσώσωση υγροτόπων,
 - ▶ Η επέκταση των οικισμών στην παραλιακή ζώνη,

όλες αυτές οι αλλαγές στο ενδιαίτημα του τσακαλιού οδήγησαν στην απομόνωση και τον κατακερματισμό των πληθυσμών του ζώου σε πολύ μικρούς υποπληθυσμούς, που ήταν ευαίσθητοι σε άμεση καταδίωξη από τον άνθρωπο, εγδοναμία, πιθανές α-

σθένεις και δασικές πυρκαγιές. Πολοί από αυτούς τους υποπληθυσμούς τελικά εξαφανίστηκαν. Πρέπει να λάβουμε υπόψη μας ότι η Ελλάδα είναι ορεινή χώρα και έχει πολλούς φυσικούς φραγμούς για τα τσακάλια, οπότε η φυσική διασπορά των ζώων σε πιθανόν κατάλληλους βιότοπους εμποδίζεται.

Μέτρα διατήρησης που υπάρχουν: Το τσακάλι δεν ανήκει στα θηρεύσιμα είδη και από το 1990 αποσύρθηκε από τη λίστα των επιβλαβών θηραμάτων. Οι πληθυσμοί του απαντώνται και σε περιοχές του δικτύου Natura 2000.

Μέτρα διατήρησης που απαιτούνται: Είναι ένα είδος για το οποίο δύσκολα θα μπορούσαν να ληφθούν δραστικά μέτρα για την επαναφορά του σε περιοχές που έχει

- εξαφανισθεί, αφού για το λόγο αυτό θα απαιτούνταν αλλαγή της γεωργικής οικονομίας. Κάποια μέτρα όμως που θα μπορούσαν να συμβάλουν στη διατήρηση των υφιστάμενων πληθυσμών είναι τα ακόλουθα:

 - Διατήρηση και βελτίωση των ήδη υπαρχόντων, κατάλληλων για το είδος αγρο-οικοσυστημάτων, με την επαναφορά πυκνών συστάδων βλάστησης σε επιλεγμένες περιοχές. Τα υπάρχοντα αγροπεριβαλλοντικά μέτρα κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση.
 - Επιστημονική έρευνα με σκοπό την παρακολούθηση και διατήρηση πληθυσμών και βιοτόπων, καθώς και των παρακολούθηση των αγροπεριβαλλοντικών μέτρων ώστε να βελτιωθούν οι διαχειριστικές αποφάσεις. Προώθηση της συνεργασίας των βαλκανικών χωρών για τη μελέτη του είδους.
 - Βελτίωση της νομοθεσίας ώστε να περιληφθεί στα προστατευόμενα είδη.